

**Protokół nr 4/2012 z posiedzenia
Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
w dniu 10 sierpnia 2012 r.**

Dziewiąte posiedzenie Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego (RST WL) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki odbyło się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie przy ul. Czechowskiej 19.

W posiedzeniu udział wzięło: 12 członków RST oraz 6 stałych zastępców członków. Do głosowania uprawnionych było 16 osób (lista członków, stałych zastępców członków i obserwatorów w Podkomitecie stanowi **Załącznik Nr 1** do protokołu, lista gości – **Załącznik Nr 2.**)

Ad. 1. Otwarcie Posiedzenia.

Posiedzenie otworzyła i prowadziła **Pani Iwona Nakielska – Przewodniczący Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego (RST WL) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**, Dyrektor Departamentu EFS, Przedstawiciel Instytucji Pośredniczącej PO KL.

Ad. 2. Przyjęcie porządku obrad.

Pani Przewodnicząca Iwona Nakielska przedstawiła proponowany porządek obrad zgodny z zaproszeniem na posiedzenie (Zaproszenie – **Załącznik Nr 3**).

Proponowany porządek obrad:

1. Otwarcie i prowadzenie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Walidacja produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego z komponentem ponadnarodowym „Obudź w sobie olbrzyma – Innowacyjne metody wydłużenia aktywności zawodowej” realizowanego przez EUROPERSEPTYWA Beata Romejko w ramach Priorytetu VI PO KL w temacie: „Działania służące wydłużaniu aktywności zawodowej”:
  - a) prezentacja produktu finalnego projektu - przedstawiciele Beneficjenta;
  - b) prezentacja opinii nt produktu finalnego projektu – ekspert Pan Andrzej Burnat.;
  - c) podjęcie uchwały w sprawie walidacji produktu finalnego projektu
4. Sprawy różne. Wolne wnioski.
5. Zakończenie posiedzenia.

Do tak zaproponowanego porządku uwag nie wniesiono – został przyjęty jednomyślnie.

6. Ad. 3.a. Prezentacja produktu finalnego projektu innowacyjnego z komponentem ponadnarodowym „Obudź w sobie olbrzyma – Innowacyjne metody wydłużenia aktywności zawodowej” realizowanego przez EUROPERSPEKTYWA Beata Romejko w ramach Priorytetu VI PO KL w temacie: „Działania służące wydłużaniu aktywności zawodowej”.

Opis produktu finalnego projektu stanowi **Załącznik Nr 4** do protokołu.

W imieniu Beneficjenta głos zabrała **Pani Beata Romejko**, która przedstawiła produkt finalny projektu „**Obudź w sobie olbrzyma – Innowacyjne metody wydłużenia aktywności zawodowej**”, wykorzystując w tym celu prezentację multimedialną stanowiącą **Załącznik Nr 5** do protokołu.

Na tle prezentacji produktu finalnego Pani Romejko przypomniała o nowelizacji *Ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw*, która wydłuża wiek emerytalny osób odchodzących na emeryturę. Przypomniała, że wskaźnik zatrudnienia osób 50+ w krajach UE w 2011 r. wynosił 47%, natomiast w Polsce tylko 39%. Powołując się na prognozy demograficzne GUS do 2035 roku stwierdziła, że obecnie na 1 emeryta przypadają ok. 4 osoby pracujące, natomiast w roku 2035 będą to już tylko 2 osoby utrzymujące zatrudnienie. Stwierdziła, że z przedstawionych danych wynika niezbicie, że szukanie nowych metod utrzymania zatrudnienia osób w wieku 50+ jest konieczne. Treść prezentacji stanowi **Załącznik Nr 6**.

Ad. 3.b. Prezentacja opinii nt produktu finalnego projektu.

Ekspert - Pan Andrzej Burnat: przyznał, że materiał, który otrzymał do oceny jest bardzo dobrze przygotowany pod względem stylistycznym, językowym i zawartości merytorycznej. Wątpliwości jakie miał Oceniający odnoszą się do poszczególnych form wsparcia – produktów.

Opinia Eksperta – Arkusz oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego stanowi **Załącznik nr 7**. Ekspert uznał produkt finalny za niezwalidowany ze względu na błędy, które się pojawiły w metodologii badania – w tym założeniu, że wszystkie wypracowane produkty są jednakowo korzystne.

W odpowiedzi na uwagi płynące ze strony eksperta **Pani Beata Romejko** zwróciła uwagę, że w przedstawionej opinii 50 - 60% zastrzeżeń dotyczy tych form wsparcia, które nie były testowanych, a zostały dodatkowo włączone, aby pokazać jakie są jeszcze możliwości. Przypomniała, że w projekcie było założone 10 form wsparcia i tyleż programów zostało opracowane. Dodatkowe 4 formy miały pokazać kontekst społeczny – wszystkie narzędzia jakie są potrzebne, aby zachęcić do wydłużenia aktywności zawodowej. Następnie odniosła się szczegółowo do poszczególnych zarzutów wobec testowanych narzędzi. Zaznaczyła, że przedmiotem testowania było 10 form wsparcia, z czego 8 zostało ocenionych bardzo pozytywnie. W odniesieniu do 2 pojawiły się wątpliwości: do warsztatów psychologiczno – społecznych i do wyjazdów integracyjnych. Odnosząc się do zarzutu o wysokie koszty wdrażania proponowanych rozwiązań, szczególnie w obecnej sytuacji gospodarczej, Pani Romejko przyznała, że sytuacja jest trudna w chwili obecnej, jednak za kilkanaście lat problem wydłużenia wieku emerytalnego, w kontekście zmian demograficznych, stanie się bardziej naglący niż szkolenia dla bezrobotnych. Podsumowując swoją wypowiedź Pani Romejko stwierdziła, że ocenę eksperta cechuje znaczna ilość nieścisłości.

Pan Andrzej Burnat zwrócił uwagę na metodologię przeprowadzonych badań. W jego opinii badania mają służyć konkretnym efektom, a w omawianym przypadku ma to być informacja, czy rzeczywiście produkt przyczyni się w sposób obiektywny do wydłużenia aktywności zawodowej osób 55+. Dlatego pytanie osób – uczestników projektu o to, czy w

związku z tym, że uczestniczyli w projekcie będą skłonni do wydłużenia swojej aktywności zawodowej – nie daje odpowiedzi na pytanie, czy produkt rzeczywiście zwiększy i wydłuży aktywność zawodową osób po 55 roku życia. W opinii eksperta jest to metodologia badań stosowana w badaniach ewaluacyjnych. Jednym ze sposobów poprawnego przeprowadzenia badania mogłoby być przetestowanie produktu na firmie, która w projekcie nie uczestniczyła i stwierdzenie, czy w firmach, które takiego rozwiązania nie wdrożyły i nie stosowały, występuje różnica (długości aktywności zawodowej) w stosunku do podmiotów, które takie rozwiązania wykorzystują.

Pani Romejko stwierdziła, że wykonanie takich badań w okresie realizacji projektu innowacyjnego jest niemożliwe. Nawet gdyby udało się zapewnić reprezentatywność grupy docelowej, to i tak jest wiele czynników indywidualnych, które wpływają na decyzje zainteresowanych o kontynuacji zatrudnienia.

Pani Przewodnicząca Iwona Nakielska zapytała, czy w trakcie przeprowadzonych badań pytano uczestników o inne pomysły, które zachęciłyby jej przedstawicieli do pozostania na rynku pracy? Być może zamiast zajęć sportowych, rekreacyjnych wystarczyłoby bardziej komfortowo wyposażyć miejsce pracy, podnieść wynagrodzenie lub zaproponować inne zachęty ekonomiczne?

Pani Beata Romejko wyjaśniła, że takie badania osób pracujących 50+ i pracodawców były prowadzone w I fazie projektu. Z tych badań wynika, że najważniejszą rzeczą, aby pracownicy zechcieli dłużej zostać, jest to, żeby pracownik czuł się doceniony – pomimo, że jest starszy - jest potrzebny. Zdaniem Pani Romejko jest to forma bezkosztowa, która została opisana w podręczniku. Temu służą również zaproponowane kampanie wewnątrz - firmowe, które mają uświadomić pracodawcy, że wobec zmieniającej się sytuacji na rynku pracy również pracownik w wieku 50+ jest niezbędny. Według danych demograficznych za 20 lat statystyczny pracodawca będzie miał problem z pozyskaniem pracownika, gdyż nie będzie bezrobotnych.

Przedstawiciel Beneficjenta – dr Radosław Maćik zwrócił uwagę, że spośród osób, wśród których były testowane omawiane formy wsparcia, praktycznie nikt z nimi wcześniej się nie zetknął w swoich przedsiębiorstwach. Stwierdził też, że duże przedsiębiorstwa w bogatszych rejonach Polski, mają więcej środków i większą świadomość potrzeby stosowania takich narzędzi. Pan Maćik poinformował również, że zespół projektu odniósł się również do danych sprzed 10 lat i stwierdził, że na tle kraju wielkość siły roboczej grupy 50+ aktywnej zawodowo najszybciej spada w województwie lubelskim. Jest ona nadal wyższa niż przeciętna w kraju, jednak najszybciej spada.

Członek RST Pan Henryk Łucjan stwierdził po wystłuchaniu prezentacji i zapoznaniu się z przygotowanym podręcznikiem, że zaproponowane narzędzia są już znane i stosowane. Nowością jest natomiast fakt, że zostały one zebrane razem jako pakiet, który dodatkowo został doposażony w podkład teoretyczny. Z tego powodu może on się stać elementem inspirującym kadrę, aby po niego sięgać i stosować. Przedstawiona forma może być elementem promującym powyższe rozwiązania.

Pan Łucjan zapytał, czy testowanie rozwiązań na kadrze kierowniczej sektora finansów publicznych (która kieruje się innymi zasadami niż podmioty rynkowe – gdzie jest inna decyzyjność) było świadomym zamierzeniem? Stwierdził też, iż z doświadczenia może powiedzieć, że w podmiotach rynkowych młodsza kadra chętnie pozbywa się starszej.

Pani Beata Romejko wyjaśniła, że wśród zasobniejszych podmiotów rynkowych wyjazdy integracyjne itp. formy są częściej stosowane i dlatego przyjęte testowanie w zakładach publicznych jest trudniejsze, bo i opór kadry jest większy. W kwestii integracji pracowników

młodszych i starszych przypomniała, iż formy wsparcia zostały tak dopracowane, żeby przewidzieć wewnątrzzakładowe kampanie i integrację, aby następowała integracja wewnątrzpokoleniowa. Wszystkie przedstawione narzędzia nie są nowe, ale są tak przystosowane, aby były właściwe dla osób 50+.

Podsumowując swoją ocenę **Pan Andrzej Burnat** doprecyzował, że:

- reprezentatywność w projekcie nie była zachowana dlatego, że osobami objętymi wsparciem w przypadku realizowanego projektu były tylko i wyłącznie podmioty, które w projekcie uczestniczyły;
- zastrzeżenia budzą deklaracje uczestnictwa zainteresowanych w np. wyjazdach integracyjnych, gdyż zostały one zmierzone na podstawie ankiety osób objętych testowaniem, a nie pracowników innych instytucji (w przyp. których jakość i rodzaj oferowanych zajęć mogłaby odbiegać od oferowanych w ramach testowania). Narzędzie należy też uzupełnić o harmonogram i kalkulację kosztów;
- w przyp. zajęć motywacyjnych - opis wdrożenia produktu jest skomplikowany dla pracodawcy, który miałby go wdrożyć;
- niektóre formy wsparcia cechuje niewielki walor praktyczny (choć w części teoretycznej zostały opisane znakomicie).

Pan Marcin Giza – Stały Zastępca członka RST stwierdził, że przekonują go argumenty przedstawione przez Beneficjenta, gdyż nie można zbyt wiele oczekiwać w zakresie poziomu innowacyjności przedstawionych narzędzi. Praktycznie niemożliwe jest przedstawienie narzędzi, o których nikt nie słyszał. W kwestii pytania uczestników testowania o ewentualną decyzję w sprawie wydłużenia aktywności zawodowej, trudno sobie wyobrazić inny sposób zweryfikowania tej deklaracji. Zaproponowane narzędzia można byłoby zweryfikować jedynie śledząc losy grupy podlegającej testowaniu. Jednak do tego potrzebne byłoby kilka lub kilkanaście lat.

Wobec wyczerpania głosów w dyskusji **Przewodnicząca RST – Pani Iwona Nakielska** zarządziła przejście do głosowania. W tym celu zaproponowała powołanie Komisji Skrutacyjnej w składzie: Pani Marta Jankowska – Przewodnicząca, Pan Marcin Giza i Pan Grzegorz Sieńczyk jako Członkowie. Sprzeciwu nie zgłoszono, a kandydaci przyjęli zaproponowane im funkcje.

Ad. 3.c. podjęcie uchwały w sprawie walidacji produktu finalnego projektu. Treść projektu uchwały pozytywnej stanowi **Załącznik nr 8**. Treść projektu uchwały negatywnej stanowi **Załącznik Nr 9**.

Pani Przewodnicząca Iwona Nakielska poprosiła członków RST o wypełnienie i złożenie deklaracji bezstronności odnoszących się do rozpatrywanego projektu. Złożone deklaracje bezstronności członka/stałego zastępcy RST WL stanowią załącznik do protokołu z głosowania. Po złożeniu deklaracji Komisja Skrutacyjna rozdała karty do głosowania. Pani Przewodnicząca poprosiła o rozważenie argumentów, które padły z obu stron – Beneficjenta i eksperta dokonującego oceny i oddanie głosu za pomocą kart.

Po przeprowadzonym głosowaniu **Przewodnicząca Komisji Skrutacyjnej - Pani Marta Jankowska** odczytała treść protokołu z głosowania tajnego w sprawie walidacji produktu finalnego projektu innowacyjnego pt. „**Obudź w sobie olbrzyma – Innowacyjne metody wydłużenia aktywności zawodowej**”.

W wyniku przeprowadzonego głosowania RST rekomendowała ocenę pozytywną produktu finalnego projektu innowacyjnego 12 głosami za, przy jednym głosie przeciwnym i braku wstrzymujących się. Jedna osoba odmówiła podpisania deklaracji bezstronności, w związku

z czym nie otrzymała karty do głosowania. Protokół z głosowania stanowi **Załącznik Nr 10**.
Treść podjętej uchwały o Nr 8/2012 wraz z uzasadnieniem, stanowi **Załącznik Nr 11**.

Dziękując za udział w głosowaniu **Pani Przewodnicząca Iwona Nakielska** oznajmiła,
że decyzją RST produkt finalny został zwalidowany.

Ad. 7. Sprawy różne. Wolne wnioski.

Żadnych spraw, ani wniosków nie zgłoszono.

Ad. 8. Zakończenie posiedzenia.

Dziękując za przybycie **Przewodniczący RST WL Pani Iwona Nakielska** zakończyła IX
posiedzenie Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego.

Protokół przygotował:

Grzegorz Krzykała

**Przewodnicząca
Regionalnej Sieci Tematycznej
Województwa Lubelskiego**

Iwona Nakielska